

EĞİTİM VE ÖĞRETİMİMİZİ NASIL YARARLI KILALIM

Abdullah KIRAN

Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Ziraat Fakültesi, 4. sınıf

Zootekni öğrencisi

Etkinlik; değişik konularla ilgili değişik tanımları olmasına karşılık zirai açıdan etkinliğin tarifini «zirai çalışma ve faaliyetler ile bunların dışavurumu» şeklinde yapabiliriz.

Her zaman benimsediğim ve yapmaya çalıştığım bir cümle var. Teori pratiğe uygulandığı sürece başarılı olunur. Çünkü teorik bilgilerin hemen hepsi zamanla unutulur. Hatta teorik olarak çok iyi bildiğimiz bir konuyu aradan belli bir zaman aralığı geçtikten sonra unuturuz. Ama teorik bilgilerimizi o konuyla ilgili alanlarda uygularsak, pratiğini yaparsak unutmamız güç olur. Unutsak dahi o bilgiyi çağrıştıran bir konu üzerinde çalıştığımızda anımsarız. Bu gün dünyanın gelişmiş bazı ülkeleri eğitimi daha yararlı kılmak için eskiye oranla daha değişik bir sistem uyguluyorlar. Bunlardan da bilgisayarlı eğitim ve özellikle videolu eğitim önemlidir. Videolu eğitimde konu ile ilgili bilgiler izleyicinin dikkatini çekmesi için değişik yönleriyle banda kaydedilir. Ve band bir uzman gözetiminde seyrettirilir. Şayet izleyicinin biri herhangi bir konuda aydınlanmak isterse konuyla ilgili sorularını uzmana sorar ve bu diyalog böylece devam eder.

Videolu eğitim özellikle yabancı dil eğitiminde önem taşıyor. Yabancı dil eğitiminde de en güzel ve etkili yöntem ise audio-visual denen metoddur. Aslında bu metod tüm laboratuvarlarımızda mevcuttur. Ama fakültelerdeki öğrenci fazlalığı yüzünden öğrenciler laboratuvarlardan yeterince yararlanamıyor. Durum böyle olunca da yabancı dil öğretimi sadece görsel olarak kalıyor. Bu da öğrencinin dil öğrenme azmini kılıyor. Yani bir bıkkınlık getiriyor.

Ziraat fakültesinde yabancı dile önem verilmiyor. Oysa ülkemiz gelişmekte olan ülkeler statüsündedir. Ayrıca bilim-

sel araştırmaların tam anlamıyla yapılabilmesi için gerekli ve yeteri kadar araç-gereç yoktur. Ve dolayısıyla ülkemizde bilimsel çalışmalar etkin bir şekilde yapılamıyor. Yine aynı şekilde bilimsel yayınların az olması sonucu fakültelerdeki öğrenciler de bazı konularda yetersiz kalıyorlar.

Ükümüzde hayvancılık ilkel bir şekilde yapıyor. Yerli ırklarımızın verimleri çok düşüktür. Bu nedenle dünyada; hayvan potansiyeli bakımından ön sıralarda yer almamıza rağmen; hayvansal ürün ve üretim bakımından son sıralardayız. Evet, yerli ırklarımız bazı hastalıklara ve kötü çevre şartlarına dayanıklıdır ama verimleri düşüktür. Örneğin ülkemizin yerli ırklarından biri olan yerli karanın laktasyon süt verimi iyi bir bakım ve besleme ile 1200 Kg. olmasına rağmen, bir kültür ırkı olan ve halk arasında siyah-alaca sığır olarak bilinen holştayn ırkı bir ineğin laktasyon süt verimi 4.000 - 4.500 Kg. civarındadır. Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının girişimi sonucu yurt dışından bir veya birden fazla verim yönlü sığır, koyun ırkları ithal edilmektedir, Bunların verimleri yerli ırklarımıza göre çok fazladır. Ama ülkemizde hayvancılık ilkel şartlarda yapıldığından, ithal edilen hayvanların verimlerinde zamanla düşüşler oluyor, hatta ölümler sonucu zararlar olabiliyor.

Zooteknist olarak amacımız çevresel şartlara en iyi reaksiyonu verecek hayvanları yetiştirmektir. Bunu yapmak için de yerli ırklarımızı imkanlar nisbetinde elden çıkarmaya ve diğer kültür ırkları ile melezlemeye çalışmalıyız. Bunu yaparken de (melezleme) çiftleştirilecek hayvanların genetik yapıları, çüsseleri, verimleri v.s. göz önünde bulundurulmalıdır. Bunun için de daha okul sıralarında pratik olarak çalışmalıyız.

İthal ettiğimiz hayvanların genotip çevre interaksiyonlarını bilmediğimiz için telefatlar olmuyor. Genetip çevre interaksiyonu; bireylerin genetik farklılığının bir çevreden diğerine gitmekle değişmesi olayıdır, şeklinde basitçe tarif edilebilir. Örneğin siyah-alaca sığır Ege Bölgesinde çok iyi süt verebildiği halde Van'da aynı özelliği göstermeyebilir. İşte bu ve bunun gibi konuları bilmek içinde yeteri kadar genetik ıslah dersi almalıyız. Yani bu derslerin haftalık verilme saati yani kredileri arttırılmalıdır. Zaten zooteknist olarak ikinci belkide birinci görevimiz ıslah değilmi?

Hayvan telefatlarını önlemek; hayvanların yöreye uyumunu sağlayabilmek için de yurt dışında yapılmış araştırmaları ve bilimsel yayınları izlememiz gerekiyor. Bundan dolayı baştan beri önemini açıklamaya çalıştığımız yabancı dili bilmek gerekiyor. Aklımıza hemen şu soru gelebilir; dil bilmeden bu işi yapamazmız? Yapabiliriz, ama kişinin gördüğü ile duyduğu aynı neticeyi verirmiki?

Burada önemli bir konuyu daha vurgulamaya çalışalım. Mesleki tüm derslerin uygulamalı yapılması gerektiğini belirtelim. Bu gün zootekni derslerinin bir çoğu uygulama gerektiği halde uygulama yapılmaksızın işleniyor. Uygulamasını yapmadığımız dersler unutuluyor ve belki de bazı konularda okuldan boş bir şekilde mezun olacağız. Özellikle son sınıfta görülen besleme dersleri, yetiştirme dersleri, metabolizma, anatomi-fizyoloji, çayır-mera, yem bitkileri gibi önemli ve uygulama gerektiren derslerin pratik olarak yapılması gerekir. Bu gün çoğumuz bir yem bitkisini, bir çayır-mer'a bitkisini tanıyamıyoruz; fizyolojik bir olayın laboratuvarda gözlemine yapmamışız. Belkide bir ineğe doğum yaptıramıyacağız. Bu durumda sorumlu öğretim görevlileri ve elemanları olmadığı gibi talebe de değildir. Çünkü verilen bunun gibi derslerin kredileri azdır.

Zootekni bölümünde kaldırılması gereken dersler olduğu gibi programa yeni derslerin ilave edilmesi ve bazı derslerin kredi saatlerinin arttırılması gerekir. Örneğin kültür teknik, hayvan yetiştirme gibi dersler programdan çıkartılabilir. Çünkü üçüncü sınıfta gördüğümüz üç kredilik hayvan yetiştirme dersi dördüncü sınıftaki tüm yetiştirme derslerinin bir özetidir. Kültür teknikte zootekni bölümü ile ilgili olarak tarımsal inşaat bölümünü içeriyor. Biz bu dersi zaten alıyoruz. Ayrıca bu tarımsal inşaat adlı dersin kredi saatleride arttırılmalıdır. Değişik fakültelerdeki bölümlerde kredi saatleri değişik olmakla birlikte örneğin anatomi-fizyoloji, üreme biyolojisi, metabolizma v.s. gibi uygulama gerektiren derslerin mutlaka uygulamalı yapılması ve bunun gibi derslerin kredi saatlerinin arttırılması gerekir. Bu dersler ancak böyle bir şekilde etkin olarak öğrenilir.

Yeni kurulmakta olan fakültelerde ve bu fakültelerdeki yoğun eğitimin kaldırılması gerekir. Yapılan yoğun eğitimin avantajı hiç olmadığı halde dezavantajları çoktur. Yoğun

eğitimle dersler kısa bir sürede verilmekte ve dolayısıyla istenilen seviyede bir bilgi alınamıyor. Hoca Talebe diyalogu bozuluyor. Hızlı eğitimden sonra yoğun yapılan derslerin bitmesi sonucu dönem ile yoğun eğitim sonucu arasında bir boşluk kalıyor. Talebe bu süreyi genellikle değerlendiremiyor. Çünkü öğrenciler yoğun eğitim sonucu yorgun düşmektedir. Bu boş süre değerlendirilemediği gibi dönem sonu sınavlarında ve öğrenmedeki başarı da düşer. Ve doğaldırki öğrencinin derse karşı bir antipatisi oluyor.

Yine aynı şekilde; yeni kurulan fakültelerde öğretim üyesi yetersizliği yüzünden dersleri uzman hocalar veremiyor. Örneğin A dersinin hocası bulunamadığından bunu B dersinin hocası veriyor. Böylece akademik seviyede bir eğitim sağlanamıyor.

Öğretim üyesi, öğrenci sayısı optimum düzeyde tutulmalıdır ki eğitim ve öğretimde etkinlik artabilsin.

Bu gün fakültelerde okutulan dersler öğrenmekten ziyade sınıf geçmek amacı ile çalıştırılmaktadır. Bu da zootekni bölümündeki öğrencilerde verilmekte olan sözel dersleri ezberleyerek çalışmaya yöneltiyor. Herhangi bir konuyu ezberlemekle öğrenilmesini değil, bilakis unutulmasını kolaylaştırıyor. Çünkü ezberlenen her şeyin sürekli olarak tekrarlanması gerekiyor. İşte ezberlemeyi önlemek için uygulamaların dışında talebelerin dersle dolaylı ilgisi bulunan kitapları okumaları sağlanmalıdır. Örneğin; yapılan vizelerde sorulan soruların % 10'u araştırılması gereken kitaplarla ilgili olarak sorulabilir.

Öğrenim hayatımızdan sonra madem ziraatçı olacağız, köylü ile içiçe olacağız, köylü ile olacak diyalogumuzun rahat bir ortam içinde geçmesi için daha okul sıralarında köylü ile diyalogumuz sağlanmalıdır.

Kitap azlığı yüzünden hemen her dersten not tutuluyor. Ders başladığı andan bitimine kadar; derslerin çoğu yazdırılıyor. Aslında o derslerle ilgili kitaplar temin ettirilirse başarı oranı da artar. Kitap yada kaynak olursa öğrenci önceden kitap okur ve sınıfta hoca dersi anlatırken dinler, gerekirse ders tartışmalı yapılır. Öyle sanıyorumki bu şekilde daha yararlı bir öğretim yapılabilir.

Eğitim ve öğretimde yararlı olabilmek; öncelikle yönetime ve öğretim elemanlarına, sonra dersin talebeye sevdirmesine ve sonuçta talebeye bağlıdır. Ayrıca önemli derslerin kretileri artırılmalıdır.